

Tornion kaupunki

Leikkipuistojen turvallisuuksuunnitelma

Tornion kaupungin ylläpitämien leikkipuistojen turvallisuusasiakirja 2018

Sisällys

Velvollisuus.....	2
1 Palvelujen tarjoaja.....	3
2 Turvallisuusvastaavat.....	3
3 Kohdeluettelo leikkipuistoista.....	4
4 Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset.....	5
5 Vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisy.....	5
6 Toimintaohjeet vaaratilanteiden ja tapaturmien sattuessa.....	6
7 Palvelun tarjoamisessa mukana olevien perehdyttäminen ja kouluttaminen turvallisuusasioihin.....	6
8 Välineiden tarkastaminen, huolto ja korjaus.....	6
8.1 Viikkotarkastus.....	7
8.2 Perustarkastus.....	7
8.3 Vuositarkastus.....	7
9 Leikkipuistojen talvikunnossapito.....	8
10 Tunnistetaulut.....	8
11 Onnettomuuksien kirjaaminen ja ilmoittaminen.....	8
LIITTEET.....	9

Velvollisuus

Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) 7 §:n mukaan eräitä kuluttajapalveluja tarjoavien toiminnanharjoittajien on laadittava toimintaansa koskeva turvallisuusasiakirja, joka sisältää suunnitelman vaarojen tunnistamiseksi ja riskien hallitsemiseksi sekä niistä tiedottamiseksi palvelun tarjoamisessa mukana oleville. Turvallisuusasiakirjassa on otettava huomioon palvelun luonne ja toiminnan laajuus ja se on pidettävä ajan tasalla. Turvallisuusasiakirjasta ja sen sisällöstä on lisäksi tarkemmin säädetty lain nojalla annetussa, eräitä kuluttajapalveluja koskevasta turvallisuusasiakirjasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1110/2011).

Turvallisuusasiakirja tulee olla laadittuna ennen palvelun tarjoamisen aloittamista. Jos kuluttajapalvelun tarjoaminen on aloitettu ennen uuden lain voimaantuloa (1.1.2012), lain 7 §:n mukainen turvallisuusasiakirja tulee siirtymäsäännöksen mukaan olla laadittuna viimeistään 1.7.2012.

Turvallisuusasiakirjan laatimisvelvollisuus koskee niitä toiminnanharjoittajia, jotka tarjoavat lain 6.1 §:n 1-14 kohdissa lueteltuja palveluja:

- 1) huvipuisto, perhepuisto, eläintarha, kotieläinpuisto, tivoli ja sirkus;
- 2) kuntosali;
- 3) laskettelukeskus ja muu rinnekeskus;
- 4) leikkikenttä ja siihen rinnastettava sisäleikkipaikka;
- 5) rullalautailupaikka ja vastaavanlainen pyöräilypaikka;
- 6) seikkailu-, elämys- ja luontopalvelu sekä niihin rinnastettava muu ohjelmopalvelu, jollei siihen sisältyvää riskiä voida arvioida vähäiseksi;
- 7) kiipeilykeskus;
- 8) ratsastustalli ja muu ratsastuspalvelu;
- 9) karting -rata;
- 10) uimahalli, maauimala, kylpylä ja viihdekympylä;
- 11) uimaranta ja talviuintipaikka;
- 12) tatuointi-, lävistys- ja muu kehonmuokkauspalvelu;
- 13) turvapuhelinpalvelu ja muu vastaava palvelu;
- 14) tapahtuma, joka sisältää merkittävän riskin, josta toteutuessaan voi aiheutua vaaraa jonkun turvallisuudelle palveluun osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi.

Tämä turvallisuusasiakirja koskee Tornion kaupungin yleisillä alueilla ylläpitämiä leikkipuistoja.

1 Palvelujen tarjoaja

Tornion kaupunki
Suensaarenkatu 4
95400 Tornio

Vaihde (klo 8-16) +358 16 432 11

Fax: +358 16 481 909

Sähköposti kaupunginkanslian kirjaamo kirjaamo@tornio.fi tai etunimi.sukunimi@tornio.fi

Tornion kaupunki ylläpitää yhteensä 28:aa leikkipuistoa. Leikkipuistot kuuluvat kuluttajaturvallisuuslainsäädännön piiriin. Tornion kaupunki on velvollinen tarkkailemaan, huoltamaan ja dokumentoimaan leikkivälineitä ja niiden kuntoa säännöllisesti.

Turvalliseen leikkiympäristöön liittyviä velvoitteita palvelun tarjoajalle:

1. Leikkipuistojen turvallisuudesta ja kunnossapidosta vastaaminen sekä turvallisuusasioiden suunnittelutyö.
2. Leikkipuistojen kunnossapitotyöntekijöiden perehdyttäminen turvallisuusasioihin, kuten leikkipuistojen turvallisuussuunnitelmaan ja muihin asiakirjoihin sekä tehtävien määrittely ja onnettomuustilanteessa informointi eri viranomaistahoille.
3. Korjaustoimista päättäminen.
4. Leikkipuistojen infotaulujen ajan tasalla pitäminen.
5. Turvallisuustyön ja kunnossapidon työnjohto.
6. Turvallisuustarkastuksien dokumentointi, arkistointi sekä tiedonanto tarvittaessa.

2 Turvallisuusvastaavat

Turvallisuusvastaava: Puistomestari Henna Lauhikari

Osoite: Tornion kaupunki/ Tekniset palvelut
Verkkotehtaankatu 8
95420 Tornio

Puhelin: 0406213338

Tehtävä: Turvallisuuden suunnittelu ja ohjeistus

Turvallisuusvastaavan varahenkilö: Kunnossapitomestari Juha Virta

Osoite: Tornion kaupunki/ Tekniset palvelut

Puhelin: 0408475722

3 Kohdeluettelo leikkipuistoista

Leikkipuistot taajama-alueella:

1. Felixin puisto	Museopolku 4	95400 Tornio
2. Liikennepuisto	Seminaarinkatu 22	95400 Tornio
3. Uiton leikkipuisto	Pirkankatu 45	95400 Tornio
4. Aravan leikkipuisto	Saarenpäänkatu 26	95400 Tornio
5. Rotarylaivan leikkipuisto	Rajakaari	95400 Tornio
6. Lohirysän leikkipuisto	Kivirannantie 12	95440 Tornio
7. Kaarnan leikkipuisto	Kaarnatie 5	95440 Tornio
8. Raustin leikkipuisto	Kirjohaudantie 3	95440 Tornio
9. Mörrin puisto	Korpitie 10	95440 Tornio
10. Keronrannan leikkipuisto	Keronranta	95440 Tornio
11. Kumpumäen leikkipuisto	Kumpumäentie 13	95440 Tornio
12. Hakalan leikkipuisto	Hakalankatu 12	95420 Tornio
13. Aarnintien leikkipuisto	Aarnintie	95420 Tornio
14. Arboretumin leikkipuisto	Kallioputaankatu 10	95420 Tornio
15. Luotomäen leikkipuisto	Länsipohjankatu 57	95420 Tornio
16. Junttarin leikkipuisto	Junttarinkatu 10	95420 Tornio
17. Viidakon Ykän puisto	Koskikarantie 9	95420 Tornio
18. Kipusen leikkipuisto	Rantaäijäläntie 13	95450 Tornio
19. Annalin leikkipuisto	Esterinkatu 15	95450 Tornio
20. Saumaajan leikkipuisto	Saumaajankatu	95450 Tornio
21. Äijälän leikkipuisto	Mukkatie 6/Äijäläntie 8	95450 Tornio
22. Kellonsoittajan leikkipuisto	Kellonsoittajantie 14	95450 Tornio
23. Suvannon leikkipuisto	Suvannontie 10	95450 Tornio
24. Haukiojan leikkipuisto	Siikalankatu 3	95450 Tornio

Leikkipuistot taajaman ulkopuolella:

25. Puuluodon leikkipuisto	Koivuletontie 12	95470 Tornio
26. Kaakamon leikkipuisto	Laivaniementie 818	94430 Tornio
27. Arpelan leikkipuisto	Jatkontie 5	95590 Tornio
28. Karungin leikkipuisto	Näsintie 8	95530 Tornio

4 Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset

Palvelun tarjoaja on vastuussa leikkipuistojen turvallisesta käytöstä. Leikkipuistot ovat yleisiä alueita, joilla on paljon eri-ikäisiä käyttäjiä. Vaaratilanteiden ja tapaturmien todennäköisyys on suuri. Tyypillisiä tapaturmia ovat kaatumiset ja törmäämiset leikkivälineisiin tai toisiin käyttäjiin. Vaikka leikkipuiston välineet ovat ehjiä sekä suunnitellun mukaisissa paikoissa turva-alustoineen ja -väleineen, voi leikin lomassa syntyä myös erilaisia putoamisia, juuttumisia, haavaumia, nirhaumia ja nyrjähdyksiä.

Vaaratilanteita voi aiheuttaa myös leikki- ja liikuntavälineiden vääränlainen käyttö, ajoneuvoilla ajo leikkipuistoissa sekä kunnostustyöt, joiden aikana välineiden käyttö on ehdottomasti kielletty. Käyttökiellossa olevat välineet eristetään varoitusnauhoilla tai -aidoilla sekä kirjallisin varoituskyltein. Vaaratilanteita voi syntyä myös lemmikkien tuomisesta leikkipuistoon, vaikka se on kieltomerkinnöin kielletty. Lemmikkieläimiä, kuten koiria ei saa tuoda leikkipuistoihin.

Leikkipuistoja ja niiden välineitä huolletaan ja uusitaan säännöllisesti. Siitä huolimatta niissä ilmenee puutteita aika ajoin. Puutteet dokumentoidaan ja korjataan aina havaitessa. Kaikki vaaratilanteet tai tapaturmat eivät ylläpitäjän tietoon.

5 Vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisy

Leikkipuistot on suunniteltu ja rakennettu standardien mukaan niin, että niitä on turvallista käyttää eikä vakavia vaaranaiheuttajia ole. Säännöllisesti suoritettavilla tarkastus-, huolto- ja korjaustoimenpiteillä varmistetaan välineiden toimivuus ja turvallisuus sekä ennaltaehkäistään vaaratilanteita ja tapaturmia.

Tavanomaisien tarkastuksien, huoltojen ja korjaustoimenpiteiden lisäksi leikkipuistoja peruskorjataan ja kunnostetaan vuosittain noin neljä. Leikkipuistojen kunnostamisessa pyritään noudattamaan vuonna 2014 valmistunutta Leikkipuistojen yleissuunnitelmaa, johon jokainen leikkipuisto on kartoitettu ja kunnostustarpeet on arvioitu ja aikataulutettu. Tämä on osaltaan vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisyä.

Vilkaasti liikennöidyillä paikoilla leikkipuistot on rajattu aidalla ja näin ollen ne ovat turvallisia käyttää liikenteen puolesta. Tornion kaupungin leikkipuistoissa ei ole erikseen palkattuja valvojia, vaan käyttäjän ovat huoltajiensa tai muun aikuisen valvonnassa ja vastuulla. Vaaratilanteiden ja tapaturmien ennaltaehkäisyn kannalta on oleellista, että lapset tiedostavat vaaratekijät ja ovat leikkialueilla aikuisen valvonnassa.

6 Toimintaohjeet vaaratilanteiden ja tapaturmien sattuessa

Leikkipuistojen infotauluissa on toimintaohjeet onnettomuustilanteita varten. Infotaulu sisältää leikkipuiston nimen, osoitteen, ylläpitäjän sekä yleisen hätänumeron. Mikäli onnettomuus tapahtuu, tulisi siitä ilmoittaa leikkipuiston ylläpitäjälle, jotta voidaan selvittää mikä onnettomuuteen johti ja näin ollen parantaa leikkivälineiden turvallisuutta. Leikkipuistoista vastaava sekä leikkipuistoja huoltava henkilö pohtivat yhdessä onnettomuuden vakavuutta, syitä sekä jatkotoimenpiteitä.

Vakavan vaaran tai onnettomuuden aiheuttanut leikkiväline eristetään ja asetetaan käyttökieltoon siihen saakka, kunnes löydetään onnettomuuden aiheuttanut syy ja tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet. Tarvittaessa leikkiväline poistetaan kokonaan leikkipuistosta.

Toimintaohjeet onnettomuuden sattuessa:

1. Tee tilannearvio onnettomuuden vakavuudesta.
2. Mikäli tilanne vaatii, tee hätäilmoitus hälytyskeskukseen p. 112 ja noudata annettuja ohjeita.
3. Pelasta mahdolliset muut vaaratilanteessa olijat ja estä lisäonnettomuudet.
4. Anna ensiapua sitä tarvitsevalle.
5. Odota avun saapumista ja pysy rauhallisena.

7 Palvelun tarjoamisessa mukana olevien perehdyttäminen ja kouluttaminen turvallisuusasioihin

Leikkipuistojen turvallisuussuunnitelma tulee käydä huolellisesti läpi niiden työntekijöiden kanssa, jotka huoltavat, rakentavat ja tarkastavat leikkipuistoja ja leikkivälineitä. Leikkipuistojen turvallisuussuunnitelma arkistoidaan työpisteessä paikkaan, josta se on helposti työntekijöiden saavutettavissa. Työntekijän tulee osata täyttää Leikkipuiston tarkastuslomake (liite 2) sekä Onnettomuus- ja vaaratilanneilmoituslomake (liite1), jotka ovat turvallisuusasiakirjan liitteenä. Täytetyt lomakkeet luovutetaan leikkipuistoista vastaavalle henkilölle, joka tarvittaessa luovuttaa lomakkeen eteenpäin, esimerkiksi viranomaistaholle.

8 Välineiden tarkastaminen, huolto ja korjaus

Leikkipuistojen tarkastaminen, huolto ja korjaus perustuvat kolmen tyyppiin tarkastuksiin sekä niiden perusteella tehtyihin huolto ja korjaustoimenpiteisiin. Tarkastukset jakautuvat kolmeen tyyppiin; viikkotarkastus, perustarkastus ja vuositarkastus. Leikkipuistojen ja välineiden tarkastuksessa ja huollossa otetaan huomioon EU-standardien määrittelemät turvallisuusasetukset. Riskien arvioinnin perusteella suunnitellaan leikkivälineille huolto- ja korjausaikataulut.

8.1 Viikkotarkastus

Leikkipuistot välineineen sekä välineiden alustat tarkastetaan viikoittain ajanjaksolla 1.5.-31.10. Viikkotarkastukset suorittaa puistojen kunnossapitohenkilöstö ja tarkastuksesta täytetään arkistoitava tarkastus- ja huoltopöytäkirja (liite 2).

Viikoittaiseen tarkastukseen sisältyy:

- Leikkivälineen silmämääräinen arviointi, jolloin huomataan mahdolliset ilkevallanteot, irronneet osat tai muut epäkohdat
- Putoamisalustojen ja kulkuväylien tarkistaminen ja puhdistus
- Leikkiympäristön siistiminen ja ylimääräisten esineiden poistaminen
- Havaittujen puutteiden korjaaminen, niiltä osin kuin se on mahdollista. Jos korjaaminen ei ole mahdollista, on epäkohdasta ilmoitettava turvallisuusvastaavalle.

8.2 Perustarkastus

Leikkipuiston perustarkastus suoritetaan kahden kuukauden välein ajanjaksolla 1.5.-31.10. Perustarkastuksen suorittaa puistojen kunnossapitohenkilöstö ja tarkastuksesta täytetään arkistoitava tarkastus- ja huoltopöytäkirja (liite 2).

Perustarkastukseen sisältyy:

- Turva-alustan kunnan ja riittävyden tarkistaminen, tarvittaessa kunnostus ja turva-alustan lisäys
- Runkorakenteiden ja liitosten tarkistaminen sekä tarvittaessa uudelleenkiristäminen
- Kuluvien osien kuten vaijereiden, köysien, verkkojen ja laakereiden tarkistus sekä tarvittaessa kiristys, voitelu, korjaus tai viallisten osien vaihto

8.3 Vuositarkastus

Leikkipuistojen vuositarkastus on kerran vuodessa tehtävä tarkastus, jolloin leikkipuistot välineineen käydään läpi perusteellisesti puutteiden havaitsemiseksi. Leikkivälineen kestävyys arvioidaan vuodeksi eteenpäin. Mahdolliset puutteet kirjataan ja pyritään korjaamaan heti. Vuositarkastuksen suorittaa turvallisuusvastaava tai hänen valtuuttamansa henkilö ja tarkastuksesta täytetään arkistoitava tarkastus- ja huoltopöytäkirja (liite 2).

Vuositarkastukseen sisältyy:

- Ruoste ja lahoamisvaurioiden tarkastaminen ja huolto
- Pintakäsittelyn tarkastaminen ja tarvittaessa uudelleenkäsittely
- Leikkivälineiden ruuvien ja pulttien kiristäminen
- Pöytä- ja penkkiryhmien sijoittelu turvallisen etäisyyden päähän leikkivälineistä
- Aitojen, porttien ja kylttien kunnan tarkistaminen, tarvittaessa korjaus

9 Leikkipuistojen talvikunnossapito

Talviaikana leikkipuistoissa ei ole talvikunnossapitoa. Aidattujen leikkipuistojen käyntiportit pidetään toimintakunnossa siten, että portin saa auki. Keskeisimpien leikkipuistojen kulkuväyliä puhdistetaan käsin työnnettävillä lumityökaluilla.

Leikkivälineitä ei puhdisteta lumesta, eikä liukkautta torjuta. Näin ollen leikkivälineet ja niiden alustat voivat olla liukkaita ja siten onnettomuuksien riski on suurempi kuin kesällä. Jään ja lumen vuoksi leikkivälineet eivät välttämättä täytä turvallisuusstandardeja. Lapsen mukana olevan aikuisen tulee arvioida leikkivälineiden käyttömahdollisuus talvisin ja tarvittaessa rajoittaa käyttöä.

Leikkipuistoihin olisi hyvä asentaa EI TALVIKUNNOSSAPITOJA -kyltit.

10 Tunnistetaulut

Tunnistetaulut on sijoitettu jokaiseen leikkipuistoon keskeiselle paikalle. Tunnistetaulussa esitetään leikkipuiston nimi, sijainti, ylläpitäjä yhteystietoineen sekä yleinen hätänumero avun hälyttämistä varten. Lisäksi tunnistetaulussa on kieltomerkki eläimien tuomiseksi leikkipuistoon.

11 Onnettomuuksien kirjaaminen ja ilmoittaminen

Palvelun tarjoajan tietoon tulleet onnettomuudet ja vaaratilanteet kirjataan Onnettomuus ja vaaratilanneilmoituslomakkeeseen (Liite 1). Onnettomuus ja vaaratilanneilmoituksen voi tehdä myös leikkipuiston käyttäjä, kunnossapitotyöntekijä tai kuka tahansa onnettomuuden tai vaaratilanteen havainnut henkilö. Onnettomuus- ja vaaratilanneilmoitus käsitellään kunnossapitoyksikössä heti ilmoituksen saavuttua. Jatkoimenpiteistä vastaavien tapahtumien ennaltaehkäisemiseksi sekä aikataulusta ja toimenpiteiden vastuuhenkilöstä päätetään ilmoitusta käsiteltäessä. Ilmoitus toimitetaan onnettomuuden tai vaaratilanteen vakavuudesta riippuen esimerkiksi viranomaistahoille.

Vakavista onnettomuuksista ja vaaratilanteista turvallisuusvastaava on velvollinen tekemään kuluttajaturvallisuuslain 8§:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaisen ilmoituksen. Ilmoitus tehdään Tukesin ”Ilmoitus vaaraa aiheuttavasta kuluttajapalvelusta” -lomakepohjalla sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo(at)tukes.fi. Lomake on saatavilla Tukesin www-sivujen kautta:

<http://www.tukes.fi/fi/Toimialat/Kuluttajaturvallisuus/Kuluttajapalvelut/Vaarallinen-tavara-tai-palvelu1/Ilmoitus-valvontaviranomaiselle/>

LIITTEET

Liite 1

Tornion kaupunki / Tekninen keskus Kunnossapitoyksikkö / Puistot Verkkotehtaankatu 8, 95420 Tornio Puh. 0406213338 s-posti: etunimi.sukunimi@tornio.fi		
ONNETTOMUUS JA VAARATILANNEILMOITUS / LEIKKIPUISTOT		
Täytä lomake onnettomuuden tai vaaratilanteen jälkeen ja toimita se yllä olevaan osoitteeseen joko postitse tai sähköpostilla.		
Henkilötiedot		
Nimi:	Puhelin:	
Osoite:		
Onnettomuuden tai vaaratilanteen tapahtumapaikka		
Kuvaus onnettomuudesta tai vaaratilanteesta		
Mahdollisten vammojen laatu ja loukkaantuneiden määrä		
Käyttikö loukkaantunut terveydenhuollon palveluita?		
Kyllä		Pvm ja kelloaika
Ei		
Otettiin tapahtuman vuoksi yhteyttä viranomaisiin?		
Olisiko onnettomuuden tai vaaratilanteen voinut estää, miten?		
Allekirjoitus ja nimenselvennys		Päivämäärä

LEIKKIPUISTON TARKASTUS- JA HUOLTOKIRJA

LEIKKIPUISTO:
TARKASTUSTYYPPI: VIIKOTARKASTUS ___ PERUSTARKASTUS ___ VUOSITARKASTUS ___

TARKASTETUT VÄLINEET

Huom! Havaitut puutteet korjataan niiltä osin kuin se on mahdollista. Jos korjaaminen ei ole mahdollista, on epäkohdasta ilmoitettava turvallisuusvastaavalle.

TARKASTETTAVA ASIA	KYLLÄ	EI	HUOMAUTUS
VIIKOTARKASTUS , suoritetaan 1-2 viikon välein.			
Onko leikkipuisto yleisilmeeltään siisti? Roskien ja muun ylimääräisen tavaranpoistaminen. Roska-astioiden tyhjennys.			
Ovatko putoamislustat ja kulkuväylät puhtaat? Tarkistus ja puhdistus.			
Ovatko leikkivälineet kunnossa? Korjaus tai ilmoitus turvallisuusvastaavalle.			
PERUSTARKASTUS , suoritetaan 2 kk:n välein.			
Onko turva-alusta kunnossa ja riittävä? Tarvittaessa kunnostus ja turva-alustan lisäys.			
Ovatko runkorakenteet ja liitokset kunnossa? Tarvittaessa uudelleenkiristys.			
Ovatko kuluvat osat; vaijerit, köydet, verkot, laakerit kunnossa? Tarvittaessa kiristys, voitelu, korjaus tai viallisten osien vaihto.			
VUOSITARKASTUS , suoritetaan kerran vuodessa.			
Onko leikkivälineissä ruoste- tai lahovaurioita? Tarkastaminen ja huolto.			
Onko pintakäsittely kunnossa? Tarvittaessa uudelleen käsittely.			
Ovatko ruuvit ja pultit kireällä? Kiristys.			
Ovatko pöytä- ja penkkiryhmät riittävän etäällä leikkivälineistä? Tarvittaessa uudelleensijoittelu.			
Ovatko aidat, portit ja kyltit kunnossa? Tarvittaessa korjaus.			
MUUT HUOMIOT TAI EPÄKOHDAT			

Tarkastuspäivämäärä:	
Tarkastajan allekirjoitus ja nimenselvennys:	
Tarkastajan puhelinnumero:	